

EURÓPAI PARLAMENT

2014 - 2019

Plenárisülés-dokumentum

5.11.2014

B8-0221/2014

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai
főképviseleje nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 123. cikkének (2) bekezdése alapján

a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetében kialakult helyzetről
(2014/2921(RSP))

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao
a Szabadság és Közvetlen Demokrácia Európája képviselőcsoport nevében

RE\1039306HU.doc

PE537.125v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

**Az Európai Parlament állásfoglalása a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetében kialakult helyzetről
(2014/2921(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2014. október 23–24-i Európai Tanács következtetéseire,
 - tekintettel az Európai Tanács elnöke szóvivőjének 2014. október 7-i nyilatkozatára,
 - tekintettel a Törökországról szóló korábbi állásfoglalásaira, ideértve a Törökországra vonatkozó eredményjelentésekről szóló állásfoglalásait is,
 - tekintettel az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményére,
 - tekintettel a ciprusi görög és török közösség vezetőinek 2014. február 11-i közös nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel 2014. október 3-án Törökország NAVTEX üzenetben utasítást bocsátott ki, melyben a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetének déli részén egy nagyobb területet jogellenes módon „lefoglalt” szeizmikus mérések elvégzése céljából, melyre a *Barbaros* nevű török hajó kapott megbízást 2014. december 20. és 30. között azon kutatási engedélyek alapján, melyeket a ciprusi török hatóságok a Török Olajipari Társaságnak (TPAO) adtak ki azzal a céllal, hogy kutatásokat végezzen a ciprusi török lakosság nevében;
- B. mivel az említett NAVTEX-utasításban megjelölt övezetek a Famagusta és Larnaca előtti parti vizektől a Limassoltól délre eső vizekig terjednek, és nem tartoznak a Törökország által jogellenesen a saját kizárólagos gazdasági övezeteként számon tartott területhez;
- C. mivel 2014. október 7-én, miután Törökország bejelentette, hogy szeizmikus mérések céljából lefoglal egyes, Ciprustól délre fekvő területeket, Anasztasziádisz elnök úgy határozott, hogy felfüggeszti az ENSZ-támogatással zajló tárgyalásokban való részvételét;
- D. mivel Ciprus kérdésében csak tárgyalások révén és politikai úton érhető el méltányos, fenntartható és kompromisszumra épülő megoldás; mivel ez csak akkor valósulhat meg, ha mindkét fél biztosítja a pozitív és konstruktív légkört;
- E. mivel a török fegyveres erők vezérkara bejelentette, hogy a TCG Gelibolu nevű hadihajó, amely részt vesz a „Mediterrán pajzs” fedőnevű, jelenleg zajló török haditengerészeti műveletben, megbízást kapott arra, hogy „tengeri biztonsági műveleteket hajtson végre a tengeri hajózás biztosítása és terrorelhárítás céljából”, és 5 tengeri mérföldes távolságból továbbra is nyomon követi a Saipem-10000 fúrótorny 9.

feltáró fúrószelvényben végzett tevékenységét;

- F. mivel az Aphrodité gázmező becslések szerint mintegy 5 milliárd köbméternyi földgázt rejt magában; mivel a szóban forgó és más gázlelőhelyek Ciprustól délre, a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetében találhatók;
- G. mivel a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetére nézve fenyegető török fellépés egy időben történt Espen Barth Eide, az ENSZ-főtitkár Ciprussal foglalkozó új különleges tanácsadójának kinevezésével, és rontja a ciprusi probléma átfogó megoldásának esélyeit;
- H. mivel a török Nemzetbiztonsági Tanács (MGK) 2014. október 30-i ülését követően írásos nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelentette, hogy Törökország továbbra is kiáll az Égei-tenger, illetve a Földközi-tenger keleti medencéjének kontinentális talapzatán, valamint a ciprusi törökök által engedéllyel használt gazdasági övezetben fennálló jogai és érdekei védelmében;
- I. mivel Ciprus kormánya már kötött megállapodásokat külföldi társaságokkal, amelyekben utóbbiak jogot kaptak a tengerfenéki altalajban rejlő esetleges szénhidrogénkészletek feltárására és kitermelésére, és e társaságok már megkezdtek a fúrési műveleteket;
- J. mivel Törökország nem írta alá az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményét (UNCLOS), amelyet a Ciprusi Köztársaság aláírt és meg is erősített; mivel Törökország nem ismeri el a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetéről Egyiptommal, Libanonnal és Izraellel kötött megállapodásait;
- K. mivel az EU tagállamainak szuverenitása kiterjed azon jogukra is, hogy kétoldalú megállapodásokat kössenek, valamint a UNCLOS-nak megfelelően feltárják és kiaknázzák természeti erőforrásaikat;
- L. mivel Törökország a tagállamok közé való felvétele céljából csatlakozási tárgyalásokat folytat az EU-val;
- 1. elítéli Törökország provokatív hozzáállását, és azt, hogy beavatkozik Ciprus kizárólagos gazdasági övezetével kapcsolatban fennálló szuverén jogaiba; emlékeztet rá, hogy az ilyen beavatkozás a nemzetközi jog – többek között a UNCLOS – rendelkezései szerint jogszerűtlen, és alkalmas arra, hogy lerombolja a tárgyalási folyamatra irányuló erőfeszítések eredményeit;
- 2. felszólítja a török kormányt, hogy állítsa le a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetében általa elindított szeizmikus mérést, gyakoroljon önmérsékletet, és tartsa tiszteletben Ciprusnak a felségvizei és kizárólagos gazdasági övezete feletti szuverenitását;
- 3. felszólítja Törökországot, hogy adja jóindulata jelét azzal, hogy visszarendeli hajóit Ciprus felségvizeiről, mérsékelje a feszültséget, és azonnal állítsa le provokatív fellépéseit Ciprus kizárólagos gazdasági övezetében a tárgyalási folyamat újraindításának előmozdítása érdekében;

4. elismeri Ciprus jogát arra, hogy kiaknázza a kizárólagos gazdasági övezetében található erőforrásokat; megjegyzi ugyanakkor, hogy a szigetország erőforrásait igazságosan kell elosztani valamennyi ciprusi között egy olyan átfogó megoldás keretében, amely minden oldal számára kedvező, és hogy a földgázkérdést nem a rendezésre tett erőfeszítések aláadására, hanem azok támogatására kellene felhasználni;
5. újílag megismétli, hogy határozottan támogatja Ciprus újraegyesítését egy mindkét közösség számára méltányos rendezési terv alapján, amely a két politikailag egyenlő közösség lakta két övezetből álló föderációra épül, és amely értelmében az egyesített Ciprus az ENSZ és az EU tagjaként egyetlen nemzetközi jogi személyiséggel, egységes szuverenitással rendelkezne és egyetlen egyesült ciprusi állampolgárságot kínálna;
6. üdvözli Espen Barth Eide, az ENSZ-főtitkár Ciprussal foglalkozó új különleges tanácsadójának folyamatos erőfeszítéseit annak érdekében, hogy megteremtse a szükséges feltételeket és kereteket a két ciprusi közösség közötti tárgyalások újrakezdésére; megállapítja, hogy Törökország fellépései aláássák ezeket az erőfeszítéseket, pedig most épp remény nyílt az előrelépésre;
7. felszólítja Törökországot, hogy adja jelét valódi politikai akaratnak arra vonatkozóan, hogy átfogó, fenntartható és valamennyi ciprusi javát szolgáló megoldás szülessen a sziget régóta fennálló kettészakítottságára; ezzel összefüggésben sajnálatosnak tartja, hogy a bizalomépítő intézkedéseket tartalmazó ciprusi görög csomagot a ciprusi török oldal visszautasította;
8. felszólítja a török kormányt, hogy írja alá és ratifikálja az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményét, hiszen az abban való tagság része a közösségi vívmányoknak, és mint ilyen, előfeltétele Törökország uniós csatlakozásának; emlékezteti Törökországot, hogy uniós csatlakozásra váró tagjelölt országgént az uniós értékek szerint kell fellépnie, és kerülnie kell a bármely tagállamot célzó ellenséges lépéseket;
9. kéri a Bizottságot, hogy kövesse szoroson nyomon Törökországnak a Ciprusi Köztársaság kizárólagos gazdasági övezetében folytatott tevékenységeit, és azokról számoljon be a Parlamentnek;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Külügyi Szolgálatnak, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Ciprusi Köztársaság elnökének és parlamentjének, a ciprusi török közösség vezetőjének, valamint Törökország elnökének, kormányának és parlamentjének.